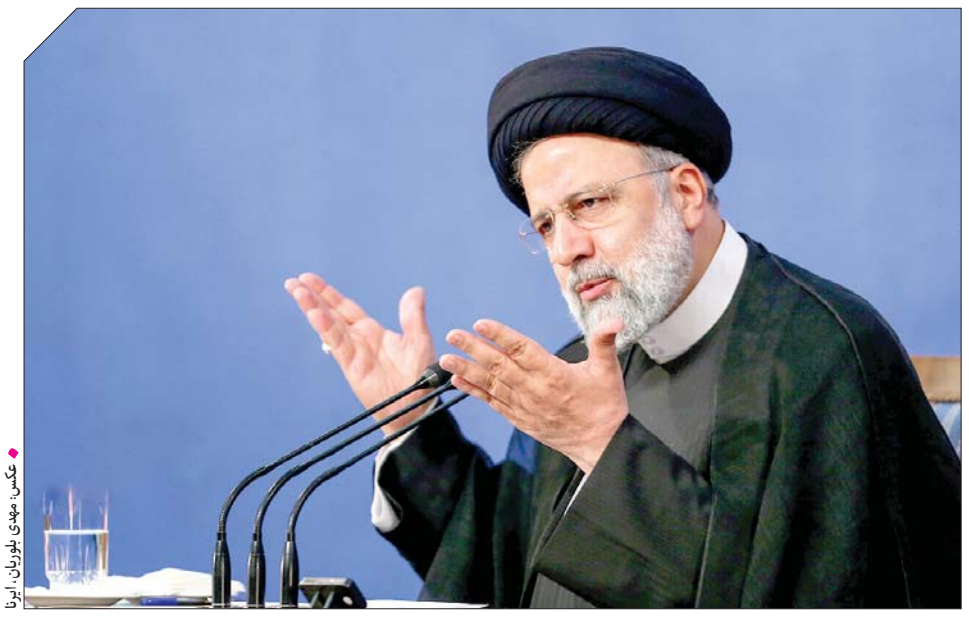

عکس: مهدی بلوریان، ایرنا

رئیس‌جمهوری با اشاره به ضرورت‌های امنیت اجتماعی در نشست خبری:

هیچ‌کس حق کار سلیقه‌ای ندارد

شـرق: رئیس‌جمهوری از «تضمین‌های اطمینان‌آور، راسـتی‌آزمایی عینی و عملی، رفع تحریم‌ها به صورت معنادار و پایدار و بسته‌شدن ادعاهای سیاسی درباره پادمان به‌عنوان شروط اصلی ایران در مذاکرات رفع تحریم‌ها و احیای برجام یاد کرد که به شروط محقق‌نشده ایران در مذاکرات اخیر که در مرز توافق قرار داشت، تعبیر شده است. نشست خبری رئیس‌جمهور با اصحاب رسـانه در یک‌سالگی دولت سیزدهم در حالی برگزار شد که از شور و نشاط رسانه‌ای سال گذشـته خبری نبود و خلأ حضور رسانه‌های معتبر خارجی به‌خصوص اروپایی بسیار پررنگ بود. سـؤالات خبرنگاران چنان گزینشی پرسیده می‌شد که حتی درباره روند مذاکرات برجام هم سؤال مهمی پرسـیده نشد و خود رئیسی در پایان جلسه به چهار شرط ایران برای احیای برجام اشاره کرد.

سیدابراهیم رئیسـی در ابتدای نشست خبری خود با نمایندگان رسانه‌های داخلی و خارجی توپ مشکلات عدیده کشور را در زمین دولت‌هـای قبل انداخت و گفت: نگاه به درون، نه بیرون برای حل مشکلات مدنظر بوده است تا بدانیم بیگانگان برای ما مشکلی حل نمی‌کننـد و بـرای هیچ‌کس هم حل نکرده‌اند. مـا باید به درون و ظرفیت‌های داخلی و اتکا به نیروهای کشـور توجه داشته باشیم و مثل برخی دولت‌ها منتظر تغییر نگاه بیگانگان نباشیم. رئیس دولت سیزدهم با بیان اینکه دولت معتقد است باید از همه ظرفیت‌ها در کشور استفاده شود، یادآور شد: ما گفته‌ایم هرکس بنای کار و تلاش دارد، به حساب بیاید؛ اما آن کسی که روحیه کار و تحول ندارد، جای خـود را به افرادی بدهد که ایـن روحیه را دارند. او با بیان اینکه در دولت همواره تأکید شده که معطل‌نکردن وضعیت و شرایط کشور را داشته باشیم و مسئولان مسئولیت‌پذیر باشند، اظهار کرد: اگر امور با روحیه مسـئولیت‌پذیری همراه نباشـد و تصمیمات متقن اتخاذ نشـود، کارها پیش نمی‌رود. اگر معلوم شـود تصمیمی درست و متقن است اما ملاحظاتی پیش آید که با عدالت نسازد و درعین‌حال جلوی اتخاذ تصمیم‌ها در زمان خود را بگیرد، نتیجه این می‌شـود که الان در برخی موارد می‌بینیم. اگر در گذشته آن تصمیم‌گیری‌های بجا رخ می‌داد و در زمان خود به آن امور رسـیدگی می‌شـد، امروز شاهد برخی از این مشکلات نبودیم. رئیسی یادآور شد: وقتی دولت کار خود را آغاز کرد، برخی چه از دولت پیشـین و چه از دیگران از در دلسوزی به ما می‌گفتند که می‌خواهی با شرایط کشور چه کنی؟ به ما واکسـن نمی‌دهند و شرایط کرونا را هم می‌بینی. می‌گفتند با کسری بودجه می‌خواهی چه کنی؟

کسری بودجه ام‌المسائل کشور است

او افزود: این موضوع کسـری بودجه ام‌المسائل کشور است؛ ولی ما در حالی سال ۱۴۰۰ را پشت سر گذاشتیم که کسری بودجه بدون اسـتقراض از بانک مرکزی و خلق پول حل شـد؛ اما چطور حل شد؟ چون درآمد ایجاد شد. رئیس‌جمهوری تأکید کرد: مسئله تورمی که قریب به ۶۰ درصد در شـهریور ۱۴۰۰ بود، با اولین اقدام دولت سیزدهم مواجه شد که برای مقابله با آن کارهای تورم‌زا را کنار بگذارد. کار به جایی رسـید که اقدامات دولت در اسفند ۱۴۰۰ و فروردین ۱۴۰۱ به کاهشی‌شـدن تورم انجامید و تورم را به حدود ۳۵ درصـد کاهش داد. رئیس دولت سـیزدهم ادامه داد: بعد از آن با تورم ۱۲درصدی در خرداد ۱۴۰۱ مواجه شـدیم که با اصلاح اقتصادی رخ داد و البته آن تغییری که داده شد، تغییر بزرگی بود. چندنرخی‌بـودن ارز را همه کارشناسـان اقتصادی غیرقابل قبول می‌دانستند، اما از جنبه‌های اجرائی و مسائل اجتماعی نظرهایی داشـتند که خدا را شـاکرم در نهایت کار به شکلی پیش رفت که تورم به ۴۰.۵ درصد رسیده است.

برای تنش آبی برنامه‌ریزی کرده‌ایم

رئیسی یادآور شد: من اولین سفرم در دولت به خوزستان بود تا مشکلاتی را که مردم آنجا در مسئله آب داشتند، بررسی کنیم و آب‌رسـانی به خوزستان امروز در حال اجراست و برنامه‌های بلندمدت، میان‌مـدت و کوتاه‌مدت را داریـم و در دولت تأکید داریم کـه در زمینه مصرف آب برنامه‌ریزی و مدیریت داشـته باشیم. همچنین تنش‌های آبی در استان‌های مختلف شناسایی شده است و برای آن برنامه‌ریزی کرده‌ایم.

دولت ۴۰ درصد از فروش نفت را به صندوق توسعه می‌ریزد

رئیس‌جمهوری در ادامه با بیان اینکه مسئله حقوق و دستمزد از موضوعات مهم دولت است، گفت: در زمانی که دولت را تحویل گرفتیم، برای پرداخت حقوق کارمندان با مشـکلاتی مواجه بودیم، اما تا امروز یک روز پرداخت حقوق و دستمزد عقب نیفتاده، آن‌هم بدون اینکه استقراض و چاپ پول داشته باشیم؛ چراکه درآمد ایجاد شد، فروش نفت صورت گرفت و فرارهای مالیاتی را پیگیری کردیم و نتیجه این شـد که هم حقوق پرداخت شـد و هم بدهی دولت گذشـته را پرداخت کردیم. در کنار حقوق و دستمزد، سررسیدهای اوراقی که وجود دارد، می‌رسـد و باید پرداخت شود. او افزود: ۲۰۲ هزار میلیارد تومان مجموعه کار ما در حوزه عمرانی است و این امر با افزایش درآمد رخ داده است. این در حالی است که ما یک چیز را نداریم و آن این اسـت که ما آن ۲۰ درصد درآمد از صندوق توسعه ملـی را نداریـم و ۴۰ درصد از فروش نفت را به صندوق توسـعه می‌ریزیم تا در اختیار توسعه کشـور باشد؛ درحالی‌که در گذشته از این ۴۰ درصد، ۲۰ درصد در اختیار دولت قرار داشت.

ساعتی بر من نمی‌گذرد که معیشت مردم برایم مهم نباشد

رئیس‌جمهور در ادامه این نشست خبری که به پاسخ‌گویی به سـؤالات خبرنگاران اختصاص داشـت، در پاسخ به سؤال خبرنـگاری دربـاره رفع دغدغه معیشـت مردم گفـت: برای برداشـتن فاصله بین مـردم و دولت به مـردم می‌گویم که از وضعیت آنها مطلع هسـتم، روزانه و سـاعتی. سـاعتی بر من نمی‌گذرد که معیشـت مردم برایم مهم نباشـد. نشده در کنار سفره‌ای بنشـینم و به این فکر نباشم که مسئولیت من در قبال تأمین سـفره مردم است. آیا دست آنها به سفره می‌رسد یا نه؟ منتی بر کسی نیست، این جایگاه خدمتگزاری من است.

گشت ارشاد برای مدیران یا مردم!

رئیس‌جمهور در پاسخ به سؤال خبرنگار دیگری مبنی بر اینکه قول دادید گشـت ارشـاد برای مدیران راه‌اندازی می‌کنید اما گشت ارشاد اجتماعی بیشتر در جامعه منعکس و دیده شده است، برای گشت ارشاد مدیران چه کردید؟ گفت: من وعده کردم و عمل کردم و زیر نظر بازرسـی ریاست‌جمهوری این گشـت ارشاد برای مدیران تشـکیل شد و بعضی از تخلفات به محض گزارش‌شدن نتیجه‌اش در حد برکناری بوده اسـت؛ حتی در سطح معاون وزیر. موردهایی درباره فساد اعلام شده و خود دولت آنها را به قوه قضائیه معرفی کرده و تحویل داده اسـت. این دستور فقط برای یقه‌گرفتن نیست، بلکه برای این اسـت که اگر دستگاهی توجه نکند، ارشاد و حضور بازرسـان آنها را متوجه عمل‌شان کند. دولت مسئله نبودن کجی و روابط ناسالم را پیگیری می‌کند. او درباره امنیت اجتماعی و گشت ارشـاد در جامعه نیز تأکید کرد: زنان و دختران ما عفت و پاکی را از یک فرهنگ و تمدن بسـیار قوی و قدیمی در ایران اسلامی دارند و این انتخاب امروز نیسـت. عفیفه‌بودن زن ایرانی برای امروز نیست. الان هم در جامعه مدار قانون اسـت، هیچ‌کس حق کار سلیقه‌ای یا فراقانونی ندارد. ملاک قانون اسـت و احترام به قانون برای همه ضروری است و معتقدم قانون‌محوری همه مسائل را حل می‌کند.

حضور ایران در منطقه امنیت‌ساز است

رئیس‌جمهور در پاسـخ به سؤال خبرنگار شینهوا چین مبنی بر اینکه پیشرفت عضویت کامل ایران در سازمان همکاری شانگهای، چه کمکی به توسـعه روابط ایران با چین و دیگر کشورها می‌کند، تصریح کرد: حضور ما در شـانگهای و همـکاری ما با اعضای این سـازمان، ما را به زیرساخت‌های اقتصادی آسیا مرتبط می‌کند تا ما سـهم خودمان را از تجارت در منطقه داشـته باشیم. حضور ما در منطقه امنیت‌ساز اسـت، اما همان‌قدر که در تأمین امنیت منطقه سـهم داریم، در اقتصاد منطقه سـهم نداریم. ایران همکاری‌های بسیاری با چین داشته است و مصمم هستیم به ارتقای آن و ارتباط با چین و آن را متأثر از مسـائل بین‌المللی و دیگر مسائل نمی‌کنیم. به‌ویژه در حوزه تجاری و اقتصادی این روابط باید توسعه یابد.

سلاح هسته‌ای جایی در دکترین دفاعی ما ندارد

رئیسی در پاسـخ به سـؤالی مبنی بر اینکه واکنش دولت به تهدیدات اسـرائیل درباره فعالیت هسـته‌ای ایران چیست، اظهار کرد: اقدامات هسته‌ای و داشتن فناوری هسته‌ای حق ملت ماست و بارها تأکید کردیم که سـلاح هسـته‌ای جایی در دکترین دفاعی ما ندارد. رهبری انقلاب اعلام کرده‌اند که سـلاح هسـته‌ای حرام اسـت و این امر جایگاهی در دکترین دفاعی ما ندارد. این صنعت هسـته‌ای که در بسیاری از فناوری‌ها لازم اسـت و این دانش در کشـور ما امروز برخلاف خواسـت رژیم صهیونیستی، بومی شده و ترورها و خرابکاری‌هـا و اقدامات این رژیم و تهدیدات آنان هم راه به جایی نبرده است. رئیس دولت سیزدهم تصریح کرد: امروز رژیم صهیونیسـتی وضع خود را ببیند کـه با همه حرف‌هایی که می‌زنـد، می‌تواند امنیـت خود را تأمین کند؟ رژیم صهیونیسـتی امـروز حریف موشـک‌های نقطه‌زن می‌شـود؟ یا دیـروز حریف سنگ‌های مردم فلسطین می‌شد؟ آیا امروز در برابر مقاومت مردم غزه می‌تواند بایسـتد؟ چه برسـد به مقاومت در برابر مردم بزرگ و سلحشوران ایرانی.

در وعده ساخت مسکن تجدیدنظر نمی‌کنیم و نخواهیم کرد

رئیسی در پاسخ به پرسشـی درباره امکان برای بازنگری دولت در برخی وعده‌های خود، اظهار کرد: رفع بی‌کاری ضرورت کشـور و نیاز جدی کشور است، نه یک وعده تبلیغاتی تا دیگران ما را ببینند یا به ما توجه کنند. اگر این اتفاق رخ ندهد و یک میلیون شـغل شکل نگیرد، ما شاهد افزایش بی‌کاری هستیم. رئیس‌جمهوری یادآور شد: این نیاز کشور است که یک میلیون مسکن در سال ساخته شود. البته معنایش این نیست که همه مسکن را هم خود دولت بسازد، بخش خصوصی را هم باید در این زمینه مشـارکت داد. بنابراین ما در این وعده خود تجدیدنظر نمی‌کنیم و نخواهیم کرد. ما مصمم هسـتیم آن را انجام دهیم و آن را قابل اجرا می‌دانیم. بانک زمین هم داریم.

مذاکره برای رفع تحریم‌هاست

او در پاسـخ به سؤال خبرنگار خبرگزاری فرانسه مبنی بر اینکه شما درباره فعالیت در حوزه خنثی‌سازی تحریم‌ها و رفع تحریم‌ها وعده دادید، بـا این نرخ تورم بالا در ایران باور دارید خنثی‌سـازی تحریم‌ها مؤثر بوده اسـت و آیا به دیپلماسـی برای رفع تحریم‌ها باور دارید؟ اظهار کرد: خنثی‌سـازی تحریم‌هـا را دنبال می‌کنیم و قرارگاهـی برای آن تشـکیل دادیم با معـاون اول رئیس‌جمهور. همچنین رفع تحریم‌هـا را با وزارت خارجـه و از طریق مذاکرات دنبال می‌کنیم. در خنثی‌سـازی تحریم‌ها خیلی از تحریم‌هایی که ما را محدود می‌کرد، محقق نشـد و محدودیتـی را برای خود در این زمینه به رسـمیت نمی‌شناسیم. سطح تعامل ما با کشورهای منطقه تا پنـج برابر افزایـش یافته و صادرات نفت مـا امروز در وضعیتی است که احسـاس می‌کنیم باید آنچه را در توان داریم، بگذاریم و چه صادرات نفتی و غیرنفتی را ادامه می‌دهیم. رئیسی گفت: نسـبت به بلوکه‌کردن پول‌های ایران که اقدامی ظالمانه و غیرقانونی اسـت، برخی پول‌ها را آزاد کردیـم و برخی با اقدامات غیرقانونی آمریکا در محدودیت اسـت. برای برداشتن تحریم‌ها ما میز مذاکره را ترک نکردیم، مذاکره برای رفع تحریم‌هاست و آنهایی که به تعهد خود پشت پا زدند، باید برگردند و تعهدات‌شان را عمل کنند. ما تأکیدمان در این مذاکرات رفع تحریم‌هاست.

رئیس‌جمهور خاطرنشان کرد: مذاکرات هم در همین چارچوب بـا محوریت رفـع تحریم‌ها انجام می‌شـود. ما بر راسـتی‌آزمایی اطمینان‌بخش و تضمین‌های اعتمادآفرین در مذاکرات تأکید کردیم. همچنین تأکید داریم که مسائل پادمانی حتما حل‌وفصل شود و این یک رکن در مذاکرات اسـت و بدون آن سـخن از توافق معنا ندارد. توافق باید همراه باشـد با حل‌وفصل مسـائل پادمانی و نکاتی که ایـران به عنوان راهبرد دنبال می‌کند. ما از تحقق منافع ملت ایران کوتاه نیامده و نخواهیم آمد.

زیرساخت‌هایی که در گذشـته بایـد در حوزه اینترنـت ایجاد می‌شد، ایجاد نشد

رئیس‌جمهور در پاسـخ به سؤال خبرنگار آفتاب یزد که پرسید وعده انتخاباتی شـما ارزان‌شدن اینترنت و افزایش سرعت آن بوده اسـت، چه شـد؟ گفت: قبلا گفتم و الان هم دنبال می‌کنم و وزیر را مسـئول کردم کـه دو گزارش در ماه ارائه کند، در شـورای عالی فضای مجازی. از ابتدای دولت در یک سـال گذشته فیبر نوری که سـرعت را تا ۱۰ برابر بالا ببرد، شـاهد بودیم کـه یک و نیم میلیون محیط خانه یا کسـب‌وکار به آن دسترسی پیدا کردند و تا پایان سال پنج میلیون امکان دسترسی‌شـان ایجاد می‌شـود و تا پایان دولت ان‌شـاءالله ۲۰ میلیون خانواده یا محیط کسـب‌وکار دسترسی‌شان فراهم می‌شـود و سرعت را حداقل ۱۰ برابر می‌کند و امروز با توجه به اینکه کسب‌وکار و زندگی مردم در این فضاست، حتما ایجاد این دسترسـی به زیرساخت‌ها ضروری اسـت. وی ادامه داد: کارهایی باید در سـنوات گذشته انجام می‌شـد برای زیرساخت‌ها که انجام نشده است. اگر زیرساخت‌ها کامل شده بود، امروز مشکل نداشتیم. مشـکلات امروز به دلیل این است که زیرسـاخت‌هایی که باید در حوزه اینترنت و ارتباطات ایجاد می‌شـد، ایجاد نشده است. حالا ما باید عقب‌ماندگی‌ها را جبـران کنیم. با همکاری بخش خصوصی تـلاش داریم ایـن کار را پیش ببریم و این پیگیـری و تلاش روزانه اسـت و ان‌شـاءالله تا آخر دوره نواقص برطرف می‌شود. همچنین دسترسـی دهک‌های پایین به اینترنت انجام شـد و وزیر هم اعلام کردند که نسبت به سه دهک اول دسترسی رایگان شد. ما بنا داریم صادق‌الوعده باشیم که ان‌شاءالله خواهیم بود.

هیچ فایـده‌ای مترتب بر ملاقات رؤسـای جمهـور ایران و آمریکا نیست

رئیس‌جمهوری در پاسخ به پرسش سی‌بی‌اس‌نیوز درباره اینکه آیا وی حاضر اسـت در جریان سـفر به نیویورک اگر از او خواسـته شـود یا آمریکا بخواهد با بایدن ملاقات کند یا به صورت غیررسمی حاضر است به بایدن سلام کند یا با او دست بدهد، تصریح کرد: من در نشسـت قبلی در پاسخ به سؤال مشابه گفتم خیر. باز هم خیر را تکرار می‌کنم. هیچ فایده‌ای مترتب بر ملاقات ما و ایشان نیست، نه بـرای ملت ایران و نه برای ما و نه بـرای منافع ملت بزرگ ایران و برنامه‌ای هم برای این ملاقات وجود ندارد و نخواهد داشت.

افزایش حقوق کارگران امسال مسبوق به سابقه نبوده است

رئیس‌جمهور در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه در شرایط تورمی برای بار دوم در ترمیم حقوق کارکنان آن را افزایش دادید، اما حقوق کارگران با آنچه در این شـرایط و قیمت‌ها شـاهدیم فاصله دارد و سهم افزایش ۵۵ درصدی را به ۱۰ درصد رسانده‌اند یا با حق مسکن کارگران موافقت نشده است، گفت: لیست افزایش حقوق کارگران در سنوات گذشـته را دارید، حتما این لیست را بگیرید و ببینید. این میزان افزایش که امسـال اتفاق افتاد، مسبوق‌به‌سابقه نبوده است. قبل از ما هم دولت‌ها بودند، اما این میزان افزایش مسبوق‌به‌سابقه نبوده است، آن هم در شرایط اقتصادی‌ای که ما داریم.

روابط بیـن ایران و عربسـتان در گرو انجـام تعهداتی از جانب عربستان است

رئیس‌جمهوری در پاسخ به پرسش تلویزیون قطر درباره نحوه ارتباط جمهوری اسلامی با برخی کشورهای همسایه و برنامه‌ریزی برای بهبود و اصلاح روابط با کشـورهایی مثل عربسـتان سعودی، تصریح کرد: ارتباط با همسـایگان و سیاست همسـایگی را دنبال می‌کنیم. در سـال اول دولت این سیاست تثبیت شد و در سال دوم ایـن روابط دوجانبه به روابـط چندجانبه و منطقه‌ای و بین‌المللی خواهد انجامید و ما آن را دنبال خواهیم کرد.

بر اطلاع‌رسانی به‌موقع درباره مذاکرات تأکید کرده‌ام

وی در پاسـخ به پرسشـی مبنی بر اینکه چـرا دولت برای اطلاع‌رسانی از مذاکرات به حداقل موارد بسنده می‌کند، گفت: مذاکرات اگر با اطلاع‌رسـانی به‌موقع همراه باشد، خیلی خوب اسـت، اما اگر به‌موقع نباشـد ممکن اسـت در روند مذاکرات اختلال ایجـاد کند. رئیس دولت سـیزدهم ادامـه داد: تأکید مـا بر مذاکره‌کنندگان این اسـت که در هـر مقطعی که کار به نقطه اطلاع‌رسـانی رسـید، با هماهنگی با دبیرخانه شـورای عالی امنیت ملی، سـخنگوی وزارت خارجه و معاون سیاسی وزیر خارجه در زمان مناسب اطلاع‌رسانی می‌کنند. ما با حبس اطلاع‌رسـانی هرگز موافق نیسـتیم و بر اطلاع‌رسانی به‌موقع درباره مذاکرات عقیده دارم و بر آن تأکید کرده‌ام.

کار مشترک بین ما و ترکیه درباره حقابه در حال انجام است

رئیسـی در پاسخ به پرسش تی‌آرتی ترکیه درباره مواضع دولت جمهوری اسـلامی در حوزه دیپلماسـی آب با کشورهای همسایه و به‌ویـژه ترکیه اظهار کرد: بـا دولت ترکیه همـکاری دوجانبه و منطقه‌ای داریم. مسئله آب را باید پیگیری می‌کردیم و این موضوع در سفر آقای اردوغان به تهران انجام شد و تأکید کردم که آذری‌های ما نگران حقابه ما از ارس هستند و آقای اردوغان هم قبول کرد که باید این نگرانی سـریع رفع شود تا نگرانی آذری‌های ما و جمهوری اسلامی کاملا رفع شود که کار مشترک بین ما و ترکیه درباره حقابه در حال انجام است.

شروط ایران برای تحقق برجام

رئیس‌جمهوری در پایان نشست خبری با توجه به نپرسیدن سؤالی درباره برجام و آخرین موانع تحقق وعده رفع تحریم‌ها، یادآور شد: ما تأکید داریـم که در توافق، اول تضمین‌هـای اطمینان‌آور و دوم راستی‌آزمایی عینی و عملی و سوم رفع تحریم‌ها به‌صورت معنادار و پایدار و چهارم بسته‌شـدن ادعاهای سیاسی درباره پادمان که به نظر ما اساسی هم ندارد، انجام شود.

«شرق» در گفت‌وگو با نمایندگان مجلس بررسی کرد

بیم و امید رفتن یا ماندن وزیر صمت

معصومه معظمی: یک سـال از عمر دولت سـیزدهم به پایان رسید و در این مدت وزرا فرصت کافی داشـتند تا کارنامه‌ای درخور بررسـی ارائه دهند؛ اما بر اسـاس همین عملکرد، کارشناسان معتقدند برخی از آنها نتوانستند رضایت خاطر مردم و نمایندگان مجلـس را فراهم کنند. ازاین‌رو در ماه‌های گذشـته اسـتیضاح برخـی وزرا ازجمله فاطمی‌امیـن، وزیـر صنعت، معدن و تجارت، در دسـتور کار نماینـدگان قرار گرفت؛ استیضاحی که با اگر و اما و وساطت مستقیم رئیس مجلس به مدت دو ماه به تعویق افتاد. دخالتی کـه صدای برخی نمایندگان معتـرض را درآورد و قالیباف را متهم به زیرپاگذاشتن آیین‌نامه و لابی با دولت کردند.

درست زمانی که اسـتیضاح پس از بازگشت از کمیسیون تخصصی به صحن آمد و قرار بر اعـلام وصول بود، محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس، اعلام کرد طبق توافق انجام‌شـده با رئیس‌جمهور، به دولت دو ماه فرصت داده اسـت تا دسـت به ترمیم کابینه بزند. او از ۱۷ نماینده اسـتیضاح‌کننده خواسـت امضای خود برای اسـتیضاح وزیر صمـت را پس بگیرند تا دولت لایحه تفکیک وزارت صمـت را به دو وزارتخانه صنعت و وزارت بازرگانی به مجلس ارائه دهد. قالیباف با بیان اینکه براسـاس قانون درخواسـت و امضای ۱۰ نماینده برای اسـتیضاح یکـی از وزرای هیئت دولت کافی است و هم‌اکنون ۱۷ نماینده خواستار استیضاح رضا فاطمی‌امین، وزیر صمت هستند، اظهار کرد: «از نمایندگان درخواست دارم چون دولت تصمیم به اقدام دارد و با لایحه به‌دنبال اصلاح هستند، فرصت دو ماهه به دولت بدهیم و مطمئنیم که این کار انجام می‌شود».

بعد از این سـخنان و تصمیم شخصی رئیس مجلس مبنی بر اعلام وصول‌نکردن اسـتیضاح وزیر صمت، جبار کوچکی‌نژاد، نماینده خواستار استیضاح وزیر صمت، این اقدام را زیرپاگذاشـتن آیین‌نامه توسـط رئیس مجلس نامید. او تأکید کرد: «طبق ماده ۲۲۲ آیین‌نامه وقتی اسـتیضاح به سمت کمیسـیون تخصصی رفت و از کمیسیون به صحن آمد، باید استیضاح در صحن اعلام وصول شود و دیگر در صحن لابی‌گری معنا نـدارد؛ یعنی مجلس این حق را به هیئت‌رئیسـه نمی‌دهد که دسـت به این کار بزند و بگویـد که «ما با آقـای رئیس‌جمهور و آقای مخبر صحبـت کردیم، دو ماه فرصت بدهیم» این زمانی اسـت که اصلا اسـتیضاح وارد صحن نشده است. وقتی که صبح اعلام می‌کنند که امروز قرار اسـت اعلام وصول شـود و آقـای رئیس مجلس می‌آید چنیـن اقدامی انجام می‌دهد، دارد به نماینـدگان و دولت یاد می‌دهد که لابی‌گری‌ها را تشـدید کنند. اصولا در لابی‌گری‌ها بده‌بستان هست و این بده‌بستان به نفع مجلس انقلابی نیست».

وعده‌ای که محقق نشد

اگرچه هفتم تیرماه قالیباف از ۱۷ نماینده اسـتیضاح‌کننده فاطمی‌امین خواسـت اسـتیضاح را دو ماه به تعویق بیندازند تا دولت دسـت به ترمیم کابینه بزند و تا آخر شـهریور دو وزیر اقتصـادی و صمت را تغییر بدهد و همچنیـن وعده تفکیک وزارت صمت و بازرگانی را داد؛ اما روز گذشته (دوشنبه) این فرصت دو ماهه به پایان رسید و طبق گفته علی بهادری‌جهرمی، سخنگوی دولت «رئیس‌جمهور هیچ تصمیمی برای تغییر در کابینه ندارد و وزرای اقتصادی دولت هم هیچ تغییری نمی‌کنند». علاوه بر آن تا زمان نوشـتن این گزارش همچنان از ارسال لایحه دولت مبنی بر تفکیک وزارتخانه صمت به دو وزارتخانه صنعت و بازرگانی به مجلس خبری نیسـت. اتفاقی که همه گمانه‌زنی چند ماه اخیر درباره ترمیم کابینه سیزدهم از سوی رئیس‌جمهور را به یأس بدل کرد.

کابینه ترمیم نشود، چند وزیر استیضاح می‌شوند

البته جلیل رحیمی‌جهان‌آبادی، نماینده مردم تربت جام در مجلس درباره احتمال اسـتیضاح وزیر صمت به «شـرق» گفت: «تا جایی که اطلاع داریم بحث اسـتیضاح فاطمی‌امین نسـبت به سـایر وزرا خیلی جدی نبود و کسـانی که دنبال استیضاح او بودند، فعلا دست نگه داشته‌اند».

او ادامه داد: «توافقی بین رئیس‌جمهور و رئیس مجلس ایجاد شـد که استیضاح فاطمی‌امین منتفی شـود، در عوض خود دولت تا آخر شهریور کابینه را ترمیم کند اما ظاهرا قرار نیست این اتفاق بیفتد».

عضو کمیسـیون امنیت ملی مجلـس تأکید کرد: «درصورتی‌که آقای رئیسـی در کابینـه خود خانه‌تکانی نکند و چند وزیر ضعیفش را عـوض نکند، یقین بداند که در چند ماه آینده چند وزیر او توسط مجلس استیضاح می‌شوند».

او با اشـاره به وزرای ضعیفی که در صورت تعویض‌نشدن توسط رئیس‌جمهور، از سوی مجلس استیضاح می‌شوند، بیان کرد: «وزیر آموزش و پرورش، کشاورزی، صمت و همچنین وزیر ورزش کارنامه ضعیفی دارند و اگر رئیس‌جمهور آنها را تعویض نکند، مجلس ظرف چند ماه آینده آنها را اسـتیضاح می‌کند. پس بهتر اسـت رئیس‌جمهور خودش زودتر دست‌به‌کار شود و کابینه را ترمیم کند».

استیضاح‌کنندگان فاطمی‌امین پیگیر استیضاح‌اند

علاوه بـر او غلامرضا نوری‌قزلجـه، نماینده مردم بسـتان‌آباد در مجلس یازدهم هـم درباره توافق حاصله بین رئیس‌جمهـور و رئیس مجلس مبنی بر اینکه مجلس برای استیضاح وزیر صمت دسـت نگه دارد تا اواخر شهریور خودش دست به ترمیم کابینـه بزند، اما سـخنگوی دولت اخیرا آب پاکی را روی دسـت همه ریخت و گفت کـه رئیس‌جمهور قصد تعویض وزرا را ندارد، گفت: «به نظر می‌رسـد تأخیر دولت در ارائه لایحه تفکیک وزارت صمت به معنی دست‌به‌سـرکردن نمایندگان است، چراکه فرصت دوماهه داده‌شـده به پایان رسیده و دولت قصد ارائه لایحه یا تغییر در کابینه را ندارد».

این نماینده مجلس در پاسـخ به این پرسـش که در صورت محقق‌نشـدن وعده دولت، آیا استیضاح‌کنندگان دست‌به‌کار خواهند شد یا خیر، اظهار کرد: «طبق صحبتی که با تعدادی از اسـتیضاح‌کنندگان وزیر صمت داشـتم، گفتند که در اسـتیضاح وزیر صمت جدی هسـتند؛ بنابراین اگر دولت تکلیف لایحه تفکیک وزارت صمت را روشن نکند، استیضاح فاطمی‌امین در مجلس به جریان می‌افتد».

استیضاح وزیر صمت از حدنصاب افتاده است

برخلاف دو نماینده پیشـین، محمود عباس‌زاده‌مشـکینی، عضو کمیسیون امنیت ملی که از اسـتیضاح‌کنندگان وزیر صمت بود، در گفت‌وگو با «شرق» به انکار سخنان هفتم تیر قالیباف مبنی بر توافق او با رئیس‌جمهور برای مسکوت‌کردن استیضاح وزیر صمت پرداخت و گفت: «اسـتیضاح وزرا بنا به تصمیم صحن مجلس است و رئیس مجلس و رئیس‌جمهور در انجام یا عدم انجام آن دخالتی ندارند».

او با طرح این ادعا که استیضاح وزیر صمت از حدنصاب افتاده است، تصریح کرد: «من از اسـتیضاح کننـدگان وزیر صمت بودم اما با وزیر مربوطه در بعد شهرسـتانی، اسـتانی و کشوری بحث‌هایی داشـتم و او وعده همکاری داد. بعد از رایزنی و گرفتن قول برای رفع مشکلات از وزیر، امضای خود برای استیضاح را پس گرفتم. همچنین از سایر استیضاح کنندگان خواستم آنها هم امضای خود را پس بگیرند و این کار را کردند و استیضاح از حدنصاب افتاد».

او افزود: «چند سـؤال در اسـتیضاح از وزیر صمت پرسـیده بودیـم که قول داد مشکلات را رفع کند. حالا هم مشکلات در حال احیا و ترمیم است و دیگر دلیلی برای استیضاح ندارم».

ابهام در معرفی یک یا دو وزیر به مجلس

علاوه بر نمایندگان یادشـده، هاجـر چنارانی، عضو کمیسـیون حقوقی و قضائی مجلس هم دراین‌باره به «شـرق» گفت: «در اسـتیضاح وزیـر صمت دو قصه وجود دارد؛ اول اینکـه با توجه به حذف ارز ترجیحی این وزارتخانه باید به سـمت کالابرگ الکترونیکـی پیش بـرود. دوم اینکه صحبت از تفکیک وزارت صمت اسـت و اگر این اتفاق نیفتد و دولت لایحه تفکیک وزارت صمت و بازرگانی را هرچه‌زودتر طبق وعده داده‌شده به مجلس ارسال نکند، آقای فاطمی‌امین با مشکل جدی مواجه می‌شود».

چنارانی تأکید کرد: «همین که اسـتیضاح‌کنندگان تاکنون دسـت نگه داشته‌اند، به بهانه تفکیک دو وزارتخانه اسـت و اگر تا پایان شـهریور این لایحه تفکیک وزارتخانه صمت و بازرگانی به مجلس نیاید، نمایندگان طبق تصمیم خود پیش می‌روند».

ایـن نماینده دو دوره مجلـس افزود: «البته ایـن احتمال وجـود دارد که بعد از تعطیلات مجلس دولت لایحه تفکیک دو وزارتخانه را به مجلس تقدیم کند و در این صورت مجلس به این تفکیک رأی مثبت خواهد داد».

او درباره اینکه در صورت تفکیک دو وزارتخانه وضعیت فاطمی‌امین چه می‌شود، گفـت: «اگر قرار بر تفکیک دو وزارتخانه باشـد، باید رئیس‌جمهور دو وزیر به مجلس معرفـی کند که می‌تواند یکی از آنها آقای فاطمی‌امین باشـد یـا حتی دو وزیر جدید معرفی کند».

قالیباف طبق نظر خود برخلاف آیین‌نامه هفتم تیر، اسـتیضاح وزیر صمت را اعلام وصول نکرد و از متقاضیان اسـتیضاح خواست فرصت دوماهه به فاطمی‌امین بدهند و از توافق با رئیس‌جمهور برای ارسال لایحه تفکیک وزارتخانه سخن گفت. همچنین وعـده داد دولت قصد ترمیـم و تغییر دو وزیر تا آخر شـهریور را دارد اما این وعده‌ها هیچ‌کدام محقق نشـد! به نظر می‌رسـد یا نمایندگان راه و مسـیر خودشان را درباره اسـتیضاح پیش می‌گیرند یا همان‌طورکه عباس‌زاده‌مشکینی مدعی شد، استیضاح از حد نصاب افتاده و ماجرا صرفا برای منتفی‌کردن اسـتیضاح و سرگرم‌کردن مجلس و مردم بوده است.